

ODŮVODNĚNÍ

1. Obecná část

1.1 Název

Návrh nařízení vlády o úpravě podmínek pro uplatnění dlužných mzdových nároků zaměstnanců zaměstnavatele v platební neschopnosti.

1.2 Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Předložený návrh nařízení vlády o úpravě podmínek pro uplatnění dlužných mzdových nároků zaměstnanců zaměstnavatele v platební neschopnosti (dále jen „nařízení vlády“), reaguje na přijetí zákona č. 206/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který v zákoně č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 118/2000 Sb.“) stanoví zmocnění pro vládu, aby svým nařízením v odůvodněných případech mohla stanovit délku rozhodného období, jakož i lhůtu pro uplatnění mzdových nároků jinak.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů je více rozpracováno v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) v části 1. Důvod předložení a cíle.

1.3 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Oprávnění vlády vydávat nařízení vlády vyplývá z čl. 78 Ústavy České republiky, podle kterého je vláda oprávněna k provedení zákona a v jeho mezích vydávat nařízení vlády. Zákonné zmocnění k vydání nařízení vlády je obsaženo v § 3 písm. a) a § 4 odst. 5 zákona č. 118/2000 Sb. Na základě těchto ustanovení vláda svým nařízením může v odůvodněných případech prodloužit rozhodné období a lhůtu pro uplatnění mzdových nároků. S těmito ustanoveními zákona č. 118/2000 Sb. je návrh nařízení vlády v souladu.

1.4 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh nařízení vlády je v souladu s právem Evropské unie, zejména se čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

1.5 Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Zákon č. 118/2000 Sb. upravuje ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, kteří mají v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených jejich zaměstnavatelem v platební neschopnosti v průběhu rozhodného období.

V případě platební neschopnosti zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají velký počet zaměstnanců, dochází k zastavení vyplácení mzdových nároků až delší dobu po zahájení insolvenčního řízení, neboť mají dostatečný provozní kapitál, který umožňuje vyplácet mzdy i několik měsíců po zahájení insolvenčního řízení.

V současnosti dosud neexistuje možnost poskytnutí ochrany podle zákona č. 118/2000 Sb. také zaměstnancům, jejichž zaměstnavatel je platebně neschopný, avšak v průběhu rozhodného období vyplácel svým zaměstnancům mzdové nároky a s tímto přestal až po uplynutí rozhodného období. Podle § 3 písm. a) a § 4 odst. 5 zákona č. 118/2000 Sb., vláda může v odůvodněných případech nařízením délku rozhodného období prodloužit a v této souvislosti také prodloužit lhůtu pro uplatnění dlužných mzdových nároků.

Jako odůvodněný případ je pro účely nařízení vlády považována platební neschopnost zaměstnavatele zaměstnávajícího 500 a více zaměstnanců v základním pracovněprávním vztahu zjištěnému ke dni zahájení insolvenčního řízení (resp. při vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení).

Cílem návrhu nařízení vlády je dosažení ochrany zaměstnanců v odůvodněných případech, kterým je platební neschopnost zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají 500 a více zaměstnanců, jejichž úpadek může mít negativní regionální dopad a kteří přestali vyplácet mzdy až po uplynutí rozhodného období podle stávajícího znění zákona č. 118/2000 Sb.

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny je podrobněji rozpracováno v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA).

1.6 Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava může mít hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, který však nelze přesně vyčíslit vzhledem k tomu, že není možné dopředu určit, u kolika velkých zaměstnavatelů s regionálním významem bude zahájeno insolvenční řízení a zároveň přestanou vyplácet svým zaměstnancům mzdy až po uplynutí rozhodného období. Dopady na státní rozpočet jsou podrobněji rozpracovány v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) v části 3. Vyhodnocení nákladů a přínosů.

Náhlý výpadek příjmů zaměstnance postihuje nejen jeho osobu, ale i celé rodiny či společně žijící osoby; z tohoto důvodu se předpokládá pozitivní dopad také na tyto skupiny osob, neboť nebudou ohroženy náhlým nedostatkem finančních prostředků.

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na problematiku životního prostředí a nebude mít za následek dopady na životní prostředí.

V podrobnostech viz shrnutí Závěrečné zprávy o hodnocení dopadů regulace (RIA).

1.7 Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ani ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

1.8 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh nařízení vlády nemá žádné negativní dopady ve vztahu k ochraně osobních údajů a soukromí. Navrhovaná právní úprava nezakládá nové zpracovávání osobních údajů ani nemění již existující zpracování osobních údajů, rovněž ani nepředstavuje zvláštní úpravu žádné povinnosti ani oprávnění subjektů vztahující se k nakládání s osobními údaji.

1.9 Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nezavádí žádné nové kompetence orgánů státní správy a návrh nařízení vlády nezakládá žádná korupční rizika.

1.10 Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh právní úpravy nemá vliv na bezpečnost nebo obranu státu.

2. Zvláštní část

K § 1

Rozhodné období se pro stanovené případy prodlužuje o dva kalendářní roky, tj. v celkové délce 31 kalendářních měsíců (kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 27 kalendářních měsíců následujících po tomto měsíci.) Tato doba je považována za období, ve kterém je dán dostatečný časový prostor k celkovému vypořádání majetkové podstaty.

Prodloužení rozhodného období se vztahuje na zaměstnavatele v platební neschopnosti, který ke dni vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení nebo ke dni zahájení insolvenčního řízení zaměstnává 500 a více zaměstnanců v základním pracovněprávním vztahu. Základními pracovněprávními vztahy je v tomto kontextu nutné chápat pracovněprávní vztahy dle § 3 písm. a) zákona č. 118/2000 Sb., tedy pracovní poměr, dohodu o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem¹ nebo dohodu o pracovní činnosti.

K § 2

Prekluzivní lhůta pro uplatnění dlužných mzdových nároků se prodlužuje v kontextu prodloužení délky rozhodného období také o dva kalendářní roky na celkovou délku 29 měsíců a 15 kalendářních dnů. Jestliže v této lhůtě zanikne moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení nebo soud rozhodl o insolvenčním návrhu jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, bude možné mzdové nároky uplatnit nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí.

K § 3

V návaznosti na prodloužení délky rozhodného období a lhůty pro uplatnění mzdových nároků přechodné ustanovení stanoví, že se podle nařízení vlády postupuje také v případech, kdy mzdové nároky vznikly přede dnem nabytí účinnosti nařízení vlády. Důvodem je zachování mzdových nároků těch zaměstnanců, kteří splňují podmínky nařízení vlády a jejichž mzdové nároky vznikly před nabytím účinnosti nařízení vlády.

K § 4

Navrhovaná právní úprava přináší změnu pouze pro úzký okruh adresátů, přičemž účinnost této právní úpravy není nutné vázat na žádné konkrétní časové období. Proto se navrhuje nabytí účinnosti tohoto nařízení vlády patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, a tato standardní legisvakační lhůta se jeví jako přiměřená.

---

¹ zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.